

Zpráva – hodnocení VISK 4 aktivit v roce 2024

Souhrnná zpráva o realizaci projektů podpořených dotačním podprogramem VISK 4 v roce 2024

1) Základní statistické ukazatele:

Počet podaných projektů: 18

Počet schválených projektů: 18

Počet realizovaných projektů: 18

Finanční požadavky předložených projektů: 1 923 000,- Kč

Finanční prostředky schválených projektů: 1 821 000,- Kč

Finanční prostředky realizovaných projektů: 1 821 000,- Kč (není mi známo, že by někdo nedočerpal nebo vrátil finance?)

Počet konzervátorsky/restaurátorsky ošetřených svazků celkem: 26 titulů/svazků

Počet ambulantně opravených svazků celkem: 4087 svazků

Počet očištěných dokumentů: 7891 svazků

Počet kusů zhotovených ochranných obalů (včetně specializovaných desek a obálek) z nekyselých lepenky: 1488 kusů

Počet dokumentů, které byly podrobeny průzkumu fondů: 9954 svazků

Počet odkyselených dokumentů celkem: 72 svazků

Počet pořízených zařízení pro ochranu fondů: 322 zařízení

Číslo projektu	Žadatel	Požadavek	Dotace
1	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o.	102 000	101 000
2	Kulturní středisko města Bechyně	18 000	14 000
3	Akademie múzických umění v Praze	64 000	64 000
4	Knihovna AV ČR, v.v.i.	222 000	222 000
5	Krajská knihovna v Pardubicích	83 000	83 000
6	Vlastivědné muzeum v Olomouci	56 000	56 000
7	ČR - Národní lékařská knihovna	30 000	30 000
8	Židovské muzeum v Praze	30 000	29 000
9	Městské muzeum a galerie Polička	57 000	57 000
10	Regionální muzeum v Teplicích, p.o.	103 000	103 000
11	Muzeum a galerie v Prostějově, p.o. Olom. kraje	14 000	14 000
12	Vědecká knihovna v Olomouci	151 000	151 000
13	Univerzita Karlova. Farm. fakulta v Hradci Králové	147 000	140 000

14	Studijní a vědecká knihovna Plzeň. kraje, p.o.	74 000	74 000
15	Regionální muzeum v Litomyšli	52 000	50 000
16	Ústav zemědělské ekonomiky a informací	243 000	243 000
17	Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.	324 000	237 000
18	Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd	153 000	153 000
		1 923 000	1 821 000

2) Textová zpráva o realizaci projektů:

Výzva podprogramu VISK 4 se opět setkala s dobrým ohlasem, jak bylo zaznamenáno na základě diskuzí a setkávání s knihovníky knihoven obecně, dále pak knihoven muzeí a galerií. Zájem o dotace byl obdobný jako v roce 2023.

Do programu VISK 4 bylo pro rok 2024 podáno 18 zajímavých projektů, které byly nejčastěji zaměřené na konzervátorské či restaurátorské zásahy, na výrobu ochranných obalů či průzkum fyzického stavu, očištění nebo odkyselování, zájem byl i o zařízení a vybavení pro průzkum fondů a provádění ambulantních oprav knih. Z celkem 18 projektů podpořených dotací jich bylo realizováno všech 18, což se domnívám, že je velký úspěch.

Z podaných žádostí a realizovaných projektů do podprogramu VISK 4 je zřejmé, že je zájem o vybrané typy činnosti financované z tohoto grantového programu, jako např. restaurování či konzervaci knih či svazků novin, výrobu kvalitních ochranných obalů či očištění a následný průzkum fyzického stavu, popř. odkyselování. Zároveň je velký zájem o vybavení pracovišť knihoven jednak pro ambulantní opravy, monitoring klimatických parametrů v depozitářích i spotřební materiál pro péči o fondy. Některé knihovny pořídily zařízení na monitoring klimatických parametrů, čističku vzduchu do depozitářů, zarážky na knihy apod. Knihovny konzultují své kroky s Odborem ochrany knihovních fondů NK ČR a vidíme systematičnost zásahů a kroků v péči o knihovní fondy. Přínosem je, že vybrané knihovny po takových zásazích realizují následnou digitalizaci svazků a jejich uložení do vhodných obalů, čímž je komplexní péče zajištěna a exemplář je tak kompletně ochráněn v dobrém fyzickém stavu a může být půjčována digitální kopie.

V rámci metodické činnosti Odboru ochrany knihovních fondů Národní knihovny České republiky byly opět poskytovány konzultace a zaškolení ¹pro knihovníky v oblasti ochrany knihovních fondů, v roce 2024 zaměřené na průzkum fyzického stavu knihovních fondů a zaškolení na práci s aplikací pro průzkum fondů.

V dalších letech je očekáván i zájem o projekty VISKu 4 se zaměřením právě na průzkum fyzického stavu fondů, pořízení drobných zařízení k ochraně knihovních dokumentů před nepříznivými vlivy prostředí s důrazem na konzervační a restaurátorské zákroky pro zlepšení jejich fyzického stavu, k monitoringu a úpravě klimatických parametrů, prevence škod při živelních pohromách. Cílem je zajištění komplexní péče o dobrý fyzický stav knihovních fondů v celé České republice.

Z hodnocených projektových zpráv o realizaci zatím nevyplynuly podněty na úpravu zadávací dokumentace, o příp. změnách budeme informovat na semináři k dalšímu ročníku VISK 4 na podzim 2025. Možná jen připomenutí, aby řešitelé posílali hodnocení svých projektů odbornému garantovi ke zhodnocení a vytvoření statistik. Zároveň, aby uváděli počty zrestaurovaných, odkyselených, ambulantně opravených, očištěných a prozkoumaných knih a počet ochranných obalů. Dále pak kolik a jakých zařízení pořídili z dotace pro zkvalitnění uložení knih, pro péči o knihovní fondy.

Zpracoval odborný garant programu: Ing. Petra Vávrová, Ph.D.

¹ Seminář pro žadatele programu VISK proběhl dne 12.11.2024 v CD Hostivař Národní knihovny ČR a dále online akci Meet & Greet k VISK 2, 4, 5, 7, 9/I, 9/II pro rok 2025 dne 8. 11. 2024 na platformě ZOOM. Dále byl zorganizován na platformě ZOONOM Webinář školení průzkum fondů dne 19.2.2024. Potom fyzicky pro knihovny byla zorganizována fyzická školení „Školení průzkum fondů“ ve dnech 6.2., 1.10., 8.3.2024 v Klementinu. Konkrétně se jednalo o Krajskou knihovnu Pardubice, SVK Kladno a Parlamentní knihovnu. Takto bylo proškoleny několik desítek pracovníků knihoven.

Číslo projektu	Zadatel	Požadavek	Dotace	Realizace	Počet konzervátorský/restaurační dokumentů	Počet ambulantně opravených dokumentů	Počet kusů zhotovených ochranných obalů	Počet dokumentů, které byly podrobeny průzkumu fondů	Počet odkyselených dokumentů	Počet očištěných dokumentů	Počet pořízených zařízení pro ochranu fondů
1	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o.	102 000	101 000	dotace byla krácena	7	69	150	0	7	76	0
2	Kulturní středisko města Bechyně	18 000	14 000	dotace byla krácena	2	0	2	0	0	0	0
3	Akademie múzických umění v Praze	64 000	64 000		0	0	0	0	0	3815	316
4	Knihovna AV ČR, v.v.i.	222 000	222 000		3	0	55	0	2	0	0
5	Krajská knihovna v Pardubicích	83 000	83 000		0	0	82	0	0	0	6
6	Vlastivědné muzeum v Olomouci	56 000	56 000		1	0	1	0	1	0	0
7	ČR - Národní lékařská knihovna	30 000	30 000		1	0	1	0	1	0	0
8	Židovské muzeum v Praze	30 000	29 000	dotace byla krácena	2	0	2	0	1	0	0
9	Městské muzeum a galerie Polička	57 000	57 000		0	0	401	0	0	0	0
10	Regionální muzeum v Teplicích, p.o.	103 000	103 000		3	4018	3	0	1	4000	0
11	Muzeum a galerie v Prostějově, p.o. Olom. kraje	14 000	14 000		1	0	1	0	0	0	0
12	Vědecká knihovna v Olomouci	151 000	151 000		1	0	61	0	1	0	0
13	Univerzita Karlova. Farm. fakulta v Hradci Králové	147 000	140 000		3	0	3	0	1	0	0
14	Studijní a vědecká knihovna Plzeň. kraje, p.o.	74 000	74 000		0	0	52	0	24	0	0
15	Regionální muzeum v Litomyšli	52 000	50 000	dotace byla krácena	2	0	2	0	0	0	0
16	Ústav zemědělské ekonomiky a informací	243 000	243 000		0	0	473	9080	0	0	0
17	Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.	324 000	237 000	dotace byla krácena	0	0	199	874	0	0	0
18	Univerzita Karlova. Fakulta sociálních věd	153 000	153 000		0	0	0	0	33	0	0
	CELKEM	1 923 000	1 821 000		26	4087	1488	9954	72	7891	322